

N346 Lochem

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

17 november 2004 / rapportnummer 1459-46

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van Gelderland
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

uw kenmerk
DB21233

uw brief
1 september 2004

ons kenmerk
1459-047/Lv/fw

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het MER
N346 Lochem

doorkiesnummer
(030) 234 76 26

Utrecht,
17 november 2004

Geacht College,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over N346 Lochem. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend

drs. J.G.M. van Rhijn
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
N346 Lochem

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiomer.nl

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport N346 Lochem

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffectrapport over N346 Lochem,

uitgebracht aan het College van Gedeputeerde Staten van Gelderland door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.
N346 Lochem,

de secretaris

drs. M.P. Laeven

de voorzitter

drs. J.G.M. van Rhijn

Utrecht, 17 november 2004

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. HOOFDPUNTEN.....	1
3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING	2
3.1 Probleemstelling en doel.....	2
3.2 Beleidskader en besluitvorming.....	2
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	3
4.1 Alternatieven.....	3
4.2 Meest milieuvriendelijk alternatief	4
5. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN MILIEUASPECTEN.....	4
5.1 Verkeer en infrastructuur.....	4
5.2 Woon- en leefmilieu.....	4
5.2.1 Geluid en trillingen	4
5.2.2 Luchtkwaliteit	5
5.2.3 Vervoer van gevaarlijke stoffen/externe veiligheid	6
5.3 Natuur, landschap, cultuurhistorie en archeologie.....	6
5.4 Ruimtelijke ordening en economie	7
5.5 Overige aspecten	7
6. OVERIGE HOOFDSTUKKEN VAN HET MER.....	7
7. VORM EN PRESENTATIE.....	7

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 1 september 2004 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 167 d.d. 1 september 2004
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen
5. Gebieds- en soortbescherming

1. INLEIDING

De provincie Gelderland is van plan om voor een betere afwikkeling van het verkeer in Lochem, een provinciale verbinding te realiseren tussen de N332 en N346 ten westen en de N346 en N825 ten oosten van Lochem. De verbindingroute wordt op dit moment vormgegeven door gemeentelijke wegen in de bebouwde kom van Lochem. Het verkeer ondervindt daarbij hinder in de doorstroming; verder is op een aantal punten de verkeersveiligheid in het geding. Voor de realisatie van de provinciale verbindingsweg zal het streekplan moeten worden herzien. Voor de aanleg van de verbindingsweg zal de milieueffectrapportage (m.e.r.) worden doorlopen. Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland treedt hierbij op als bevoegd gezag.

Bij brief van 1 september 2004 is de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport (MER)¹. De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in de Staatscourant van 1 september 2004² en in diverse huis-aan-huisbladen.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Het doel van het advies is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat dit advies niet zelfstandig leesbaar is, maar in combinatie met de startnotitie moet worden gelezen. In het advies zijn tevens de bevindingen uit het locatiebezoek van 8 oktober 2004 en enkele aanvullende stukken⁴ meegenomen.

Via de provincie heeft de Commissie kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁵. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven.

2. HOOFDPUNTEN

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

- Probleemstelling. In het MER dient de problematiek helder uiteengezet te worden, met aandacht voor doorstroming, verkeersveiligheid en hinder voor de omgeving.

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.

⁴ "Planontwikkeling noordelijke rondweg Lochem; Structuurscan" (Haskoning, september 2003), conceptrapport "Verkeersvisie Lochem" (Goudappel Coffeng, februari 2004), "Ontwikkelingsvisie noordkant kern Lochem" (MRO, 2003), "Wegenstructuur Ruurlo – Borculo – Lochem, provincie Gelderland" (BVA, 1997).

⁵ Bijlage 4 geeft hiervan een lijst.

- Alternatieven. In het MER kan volstaan worden met de alternatieven 1 en 2 uit de startnotitie, naast de referentie en het meest milieuvriendelijke alternatief. Als onderdeel van alternatief 1, of als variant daarop dienen verkeerswerende maatregelen in het centrum van Lochem te worden opgenomen.

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

3.1 Probleemstelling en doel

De startnotitie geeft een aanzet voor de onderbouwing van de probleemstelling. In het MER moet de problematiek duidelijker beschreven en waar mogelijk gekwantificeerd worden met aandacht voor doorstroming, verkeersveiligheid en hinder voor de omgeving.

Het gaat daarbij om:

- de verkeersintensiteiten (personenauto en vrachtverkeer), en het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer (de laatste twee in kwalitatieve zin). Voor het autoverkeer moet worden ingegaan op de achterliggende hoeveelheden herkomst/bestemmingsverkeer en de Intensiteit/Capaciteit (I/C) verhoudingen. Op welke kruispunten en wegvakken wordt de wegcapaciteit overschreden? Hoe worden de wegen in het studiegebied gebruikt in relatie tot functie en vormgeving. Voor deze beschrijving kan uiteraard gebruik gemaakt worden van relevante gegevens uit de eerder uitgevoerde verkeerskundige analyse;
- het aantal woningen en andere gevoelige bestemmingen dat wordt blootgesteld aan geluidbelasting (> 50 dB(A)), NO₂- en fijn-stof-immissieconcentraties die de grenswaarden overschrijden en voelbare trillingen⁶;
- de aard, omvang en plaats van de ongevallen en aantallen slachtoffers in de afgelopen 5 jaren;
- barrièrewerking (kwalitatief) van (nieuwe en bestaande) wegen in de kern voor voetgangers en fietsers (ook naar het buitengebied).

Deze beschrijving zal als uitgangspunt kunnen dienen bij de concrete formulering van de doelen en vervolgens als referentie dienen bij het in kaart brengen van het doelbereik/probleemoplossend vermogen van de verschillende in het MER te ontwikkelen alternatieven.

3.2 Beleidskader en besluitvorming

In § 2.3 van de startnotitie zijn de relevante beleidsnota's, (ontwerp-)plannen en visies vermeld. De betekenis van de genoemde plannen en visies voor het voornemen dient in het MER te worden aangeduid.

⁶ In de startnotitie wordt geen melding van eventuele voelbare trillingen in woningen, die door het doorgaande verkeer door de dorpskern van Lochem aan de orde zouden kunnen zijn.

Aangegeven moet worden of er in (de omgeving van) het plangebied gebieden liggen, die op grond van milieuaspecten een speciale status in het beleid hebben of krijgen. Zo is in het Streekplan aan de oostzijde van Lochem een ecologische verbindingszone (tussen landgoed Ampsen – Twentekanaal- Berkel) opgenomen. Verder volgt uit het SGR dat (de omgeving van) Lochem onderdeel uitmaakt van een Waardevol Cultuurlandschap. De consequenties hiervan voor de ontwikkeling van alternatieven moeten eveneens worden aangegeven.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

4.1 Alternatieven

Aangegeven moet worden of de alternatieven een oplossing kunnen bieden voor de gestelde problemen (relatie tussen probleem en alternatieven, toelichting op de oost-west georiënteerde alternatieven voor deels noord-zuid gerichte problematiek). In de Startnotitie wordt aangegeven dat de alternatieven 3 en 4 aanzienlijk minder kansrijk zijn (blz. 17), waarbij verwezen wordt naar eerder onderzoek en de motivatie in de Structuurscan. De Commissie ondersteunt de motivatie voor deze trechtering. De beschrijving hiervan en de argumenten voor het niet nader onderzoeken van deze alternatieven dienen te worden opgenomen in het MER.

Waar in de alternatieven sprake is van nieuwe of aan te passen aansluitingen dient aandacht gegeven te worden aan de keuze van de aansluitingsvorm. Hierbij moeten de mogelijkheden (rotonde, al dan niet geregeld kruispunt of een ongelijkvloerse kruising) worden beschouwd. Dit is relevant voor zowel alternatief 1 als 2 (met ondermeer een nieuwe brug over het Twentekanaal en – bij alternatief 2 - een nieuwe aansluiting ter hoogte van de Nettelhorsterweg⁷).

Als onderdeel van alternatief 1, of als variant daarop wijst de Commissie op het volgende. Onderzocht dient te worden op welke wijze de problematiek (deels) opgelost zou kunnen worden door toepassing van beperkte aanpassingen aan de infrastructuur. De toepassing van verkeerswerende maatregelen (nulplus) dient daarbij te worden betrokken. Er kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het ongeschikt maken van de Zutphenseweg voor doorgaand verkeer en het aanpassen van de Lochemse brug over het Twentekanaal. Tevens dient aangegeven te worden welke problemen in dat geval resteren.

Bij de beschrijving van de alternatieven dient aandacht gegeven te worden aan breedte en verkeerstechnische indeling van nieuwe en bestaande wegen (dwarsprofiel), in relatie tot de functie van de weg en de verschillende verkeerssoorten die van de wegen gebruik maken.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Indien zou blijken dat een of meerdere alternatieven leidt tot het overschrijden van grenswaarden voor de luchtkwaliteit, ook al is dat toe te schrijven

⁷ De inspraakreactie van Transport en Logistiek Nederland (nr.19; bijlage 4), wijst op een aantal mogelijke knelpunten in deze verbanden.

aan bijvoorbeeld het heersende achtergrondniveau, dan dient te worden aangegeven, welke maatregelen genomen kunnen worden om zoveel mogelijk te voldoen aan de grenswaarden⁸.

4.2 Meest milieuvriendelijk alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) kan ontwikkeld worden uit het qua milieuoptiek best scorende alternatief. Aandachtspunten bij de ontwikkeling van het mma zijn:

- de inpassing van de ecologische verbindingszone tussen landgoed Ampsen en de Grote waterleiding (als onderdeel van de natte ecologische verbinding) ten zuiden van de Goorseweg;
- de landschappelijke inpassing;
- optimalisatie van het ruimtebeslag.

5. **BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN MILIEUASPECTEN**

Voor de autonome ontwikkeling is het van belang om aandacht te besteden aan de verbreding van het Twentekanaal (deels al in gang gezet) en eventuele uitbreidingen van de bedrijven(terreinen) grenzend aan het Twentekanaal en de provinciale wegen te Lochem.

5.1 Verkeer en infrastructuur

Op het gebied van verkeer en infrastructuur dient aandacht gegeven te worden aan de onderwerpen die in de probleemstelling (§ 3.1) zijn genoemd. Hierbij dient, per beschouwd alternatief, aangegeven te worden in welke mate het betreffende alternatief bijdraagt aan het bereiken van de doelstelling.

Verder dient bij de beschrijving van de effecten op het gebied van verkeer en infrastructuur naast het in de startnotitie gestelde aandacht gegeven te worden aan:

- verkeersveiligheid (kwalitatief), in relatie tot in de probleemstelling genoemde punten en de doelstellingen van Duurzaam Veilig;
- de routes van de verschillende bovenlokale verkeersstromen door en langs Lochem, mede in relatie tot de beoogde functiewijziging van de beide routes naar Borculo. Gevraagd wordt de functie van de nieuwe verbinding en de effecten daarvan niet alleen op lokaal niveau maar ook op regionaal niveau te bezien.

5.2 Woon- en leefmilieu

5.2.1 **Geluid en trillingen**

Bepaal de geluidbelasting (uitgedrukt in etmaalwaarde en/of in de Europese maat L_{den}) vanaf 50 dB(A) van geluidgevoelige bestemmingen binnen de zone van zowel de huidige infrastructuur als van de (aangepaste) wegen van de te

⁸ Zie ook uitspraak 200308160/1, 12 mei 2004 van de Raad van State inzake A1 traject Hoevelaken - Barneveld.

onderzoeken alternatieven. Geef aan in welke mate de alternatieven leiden tot reductie van de geluidbelasting ten gevolge van significante wijzigingen⁹ in intensiteit op bestaande wegen (met name op de wegen door de dorpskern van Lochem waar veel sluipverkeer is zoals op de Zutphenseweg).

Geef voor het niet agrarische buitengebied het geluidbelast oppervlak aan vanaf 40 dB(A).

Geef aan of en in welke mate er sprake is van voelbare trillingen (bijvoorbeeld op basis van klachten en/of metingen) in trillinggevoelige bestemmingen. In afwijking van de startnotitie zijn trillingen niet met een algemeen model te beschrijven/voorspellen¹⁰. Wees alert op de mogelijke toename van trillingen op bestaande wegen door de dorpskern van Lochem bij het minder aantrekkelijk maken van deze wegen door bijvoorbeeld de toepassing van verkeersdrempels.

5.2.2 Luchtkwaliteit

De beoordeling van de concentraties aan luchtverontreinigende stoffen moet plaatsvinden aan de hand van grenswaarden voor de immissies van stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). De hierna genoemde normen zijn afkomstig van vigerende regelgeving, gebaseerd op Europese richtlijnen. Voor NO₂ moet in het MER:

- op kaart worden aangegeven waar de grenswaarde voor het jaargemiddelde van 40 µg/m³ wordt overschreden en hoeveel woningen en andere gevoelige bestemmingen er binnen dat overschrijdingsgebied liggen. Ook de hoogste waarde binnen dit gebied moet worden aangegeven¹¹;
- worden aangegeven hoe vaak per jaar de uurgemiddelde concentratie groter is dan 200 µg/m³ ¹².

Voor PM₁₀ moet in het MER:

- op kaart worden aangegeven in welk gebied de grenswaarde voor het jaargemiddelde van 40 µg/m³ wordt overschreden en hoeveel woningen en andere gevoelige bestemmingen er binnen dit overschrijdingsgebied liggen; ook de hoogste waarde binnen dit gebied moet worden aangegeven;
- op kaart worden aangegeven tot op welke afstand van de weg de grenswaarde voor de 24 uurgemiddelde concentratie wordt overschreden; indien deze grenswaarde ten gevolge van het heersende achtergrondniveau altijd wordt overschreden, dient voor een representatieve afstand van de weg te worden vastgesteld hoe vaak het 24 uurgemiddelde van PM₁₀ groter is dan 50 µg/m³.

⁹ Er is pas sprake van significante effecten ten aanzien van geluid als de toename op bestaande wegen meer is dan 30 % of de afname meer is dan 20 %.

¹⁰ De trillingniveaus in gebouwen zijn afhankelijk van trillingbron (type voertuig, rijsnelheid, wegdekoneffenheid), bodemeigenschappen, de wijze van funderen van het gebouw, vloeropbouw e.d., kortom de trillingniveaus zijn per gebouw en zelfs binnen een gebouw verschillend hetgeen algemene modelberekeningen niet zinvol maakt. Bij gladde asfaltbestrating zonder kuilen of hobbels, geen bochten en rijsnelheden tot 50 km/uur zijn bij een niet specifiek trillinggevoelig gebouw geen relevante voelbare trillingen te verwachten in gebouwen op een afstand van minimaal 10 meter vanaf de wegas.

¹¹ De Commissie wijst erop dat de luchtkwaliteitsnormen die het Besluit luchtkwaliteit geeft niet alleen gelden voor woningen en gevoelige bestemmingen, maar ook voor buitenlucht in het algemeen (zie uitspraak 200401178/1, 15 september 2004 van de Raad van State inzake wegverbreding A2 Den Bosch – Eindhoven).

¹² De Commissie merkt op dat het niet te verwachten is dat dit uurgemiddelde overschreden zal worden. Hetzelfde geldt voor overschrijding van de grenswaarden voor benzeen, zwaveldioxide, koolmonoxide en benzo(a)pyreen. Toch beveelt de Commissie aan het uurgemiddelde en de grenswaarden aan de orde te stellen in het MER, gezien de recente jurisprudentie. Dit kan kwalitatief.

Geadviseerd wordt in het MER in algemene zin de relatie tussen fijn stof (PM₁₀) en gezondheid te beschrijven.

5.2.3 Vervoer van gevaarlijke stoffen/externe veiligheid

In de startnotitie is aangegeven dat aan de hand van de verkeersprognoses en de situatie ter plaatse wordt bepaald wat het groepsrisico en plaatsgebonden risico¹³ is. Indien wettelijke grenswaarden voor het plaatsgebonden risico en de oriënterende waarde voor het groepsrisico wordt overschreden, dient tevens aangegeven te worden op welke wijze de overschrijdingen teniet gedaan worden.

5.3 Natuur, landschap, cultuurhistorie en archeologie

Gebiedsbescherming

In het MER dient aangegeven te worden of de ingrepen kunnen resulteren in onomkeerbare effecten waardoor de ontwikkelingsmogelijkheden van flora en fauna in nieuwe natuurgebieden verloren gaan. Hierbij gaat het zowel om gebieden vallend binnen de bruto EHS of om potenties van ecologische verbindingzones (zone tussen landgoed Ampsen en Berkel, ten oosten van Lochem) (**zie ook bijlage 5A**).

Soortbescherming

Op grond van de Flora- en faunawet (art. 3 en 4) zijn de meeste gewervelde diersoorten en een groot aantal plantensoorten in het studiegebied beschermd. Ga voor ieder alternatief na of deze zal leiden tot in de Flora- en faunawet genoemde verboden gedragingen. Indien dat het geval is, zal een ontheffing op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet moeten worden aangevraagd. Voor het ontheffingsverzoek dient een inventarisatie van de ruimtelijke verspreiding van alle in het gebied voorkomende soorten te worden gemaakt. In het MER kan worden volstaan met het aangeven van de gevolgen voor de doelsoorten¹⁴ (of een gemotiveerde selectie van de belangrijkste voorkomende soorten) (**zie ook bijlage 5B**).

De noordelijke wal met beplanting langs het Twentekanaal en de roekenkolonie tussen Twentekanaal en spoorlijn¹⁵ verdienen daarbij bijzondere aandacht.

In aanvulling op de informatie in de startnotitie dient de ruimtelijke, ecologische en recreatieve relatie met het landgoed Ampsen (vooral omdat de spoorlijn – vanwege het ontbreken van een talud (spoorlijn ligt op maaiveld) en bovenleiding - slechts een bescheiden barrière vormt) en het Twentekanaal¹⁶ in beeld te worden gebracht.

¹³ De startnotitie heeft het over persoongebonden risico; aangenomen mag worden dat plaatsgebonden risico is bedoeld.

¹⁴ In het Handboek Natuurdoeltypen, LNV 2001 staan alle doelsoorten. **Bijlage 5B** geeft aan hoe de gevolgen kunnen worden beschreven.

¹⁵ De inspraakreacties nrs. 5, 10 en 13 (bijlage 4) wijzen hier onder andere op.

¹⁶ Voor de landschappelijke aspecten ten aanzien van het Twentekanaal kan gebruik worden gemaakt van de scriptie Landschapsvisie voor het Twentekanaal (Claessen et al., Wageningen, 1988).

5.4 Ruimtelijke ordening en economie

In de verschillende alternatieven zal beschreven moeten worden welke ruimtelijke ontwikkelingen de verschillende tracés oproepen en welke kansen de tracés bieden om een wenselijke ruimtelijke ontwikkeling¹⁷ te sturen.

Het verdient aanbeveling om in het MER een kwalitatieve beschouwing op te nemen van het vestigingsklimaat in Lochem.

5.5 Overige aspecten

Ten aanzien van de aspecten “bodem/geomorfologie en water” heeft de Commissie geen aanvullende aspecten of punten dan genoemd in de startnotitie.

6. OVERIGE HOOFDSTUKKEN VAN HET MER

Voor de onderdelen “vergelijking van alternatieven”, leemten in milieu-informatie”en “samenvatting van het MER” heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

7. VORM EN PRESENTATIE

In het MER dient recent kaartmateriaal met een duidelijke legenda te worden gebruikt. Op minstens één kaart moeten alle topografische namen goed leesbaar zijn weergegeven die in het MER worden gebruikt. Het kaartmateriaal waarop de alternatieve tracés worden weergegeven moet een zodanige schaal hebben dat zij voldoende informatief zijn.

Voor de landschappelijke aspecten adviseert de Commissie gebruik te maken van visualisaties.

¹⁷ Tijdens het locatiebezoek zijn een aantal wensen/doelen van de gemeente Lochem aan de orde gekomen. Bijvoorbeeld het versterken van de relatie tussen centrum van Lochem en het Twentekanaal en tussen Lochem en het buitengebied, het verbeteren van de verbinding tussen bekenstelsel en Twentekanaal, de ontwikkeling van bedrijvigheid langs het kanaal en (uitbreiding van) het netwerk van wandel- en fietspaden.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
N346 Lochem

(bijlagen 1 t/m 5)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 1 september 2004 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Gedeputeerde Staten		provincie GELDERLAND										
Commissie voor de milieueffectrapportage Postbus 2345 3500 GH UTRECHT		Bezoekadres Huis der Provincie Markt 11 Arnhem Postadres Postbus 9090 6800 GX Arnhem telefoon (026) 359 91 11 telefax (026) 359 94 80 e-mail post@ gelderland.nl internet www.gelderland.nl										
datum 1 september 2004	nummer DB21233	<table border="1"><tr><td></td><td>Commissie voor de milieu-effectrapportage</td></tr><tr><td>ingekomen :</td><td>18 SEP. 2004</td></tr><tr><td>nummer</td><td></td></tr><tr><td>dossier</td><td>1459-1+2 (SN)</td></tr><tr><td>kopie naar :</td><td>H.B.B.</td></tr></table>		Commissie voor de milieu-effectrapportage	ingekomen :	18 SEP. 2004	nummer		dossier	1459-1+2 (SN)	kopie naar :	H.B.B.
	Commissie voor de milieu-effectrapportage											
ingekomen :	18 SEP. 2004											
nummer												
dossier	1459-1+2 (SN)											
kopie naar :	H.B.B.											
onderwerp Startnotitie m.e.r. N 346 Lochem	Hierbij doen wij u in vijfvoud toekomen de Startnotitie m.e.r. voor de "N 346 Lochem" om te komen tot een adequate verbinding tussen de provinciale wegen "de N 346 westelijke rondweg/ Rengersweg N 332" én de "N 825 Nettelhorsterweg/Goorseweg N 346 ten oosten van Lochem". Wij verzoeken u een advies uit te brengen inzake de richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport. De startnotitie is door ons op 6 juli 2004 vastgesteld. Op woensdag 1 september 2004 wordt de startnotitie en daarmee ons initiatief bekendgemaakt door middel van een advertentie in de Staatscourant en in de diverse huis-aan-huis bladen. De startnotitie wordt ter inzage gelegd vanaf maandag 6 september 2004 tot en met maandag 4 oktober 2004. Op donderdag 16 september 2004 organiseren wij met de gemeente Lochem een informatie-avond om de startnotitie en de verdere m.e.r.-procedure toe te lichten; deze avond wordt gehouden in de Lochemse Schouwburg, Oosterwal 22 te Lochem van 19.30 tot 22.00 uur. Mocht u nog extra exemplaren van de startnotitie willen ontvangen, of anderszins nadere informatie, dan kunt u contact opnemen met de m.e.r.-coördinator mevrouw A. Henselmans, tel. (026) 359 86 21 of met de projectsecretaris mevrouw L. Rutgers, telefonisch en/of per e-mail bereikbaar via de gegevens vermeld onderaan deze brief. Hoogachtend, namens Gedeputeerde Staten van Gelderland, H 220-1 dhr. ing. J.G. Bleeker dienst Wegen, Verkeer en Vervoer projectmanager afdeling Wegenbouw bijlagen coll. -/ code: TVW_22950.doc / PZ inlichtingen bij mw. E.J. Rutgers e-mail e.rutgers@prv.gelderland.nl verzonden 02 SEP. 2004 doorkiesnr. (026) 359 84 25 BNG 's-Gravenhage, rek. nr. 28.50.10.824 ABN • AMRO Arnhem, rek. nr. 53.50.26.463 Postbank-girorekening 869762 BTW nr. 001825100 B03 IBANnr.: NL74BNG0285010824 SWIFT/BIC: BNGHNL2G											

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in Staatscourant nr. 167 d.d. 1 september 2004

KENNISGEVING

Inspraak Startnotitie m.e.r. N346 Lochem

In het noordoosten van Lochem neemt de verkeersdrukte toe. Zo kan het verkeer tussen de Nettelhorsterweg en de Rengersweg niet vlot doorrijden en moet het kruispunt Goorseweg/Nettelhorsterweg veiliger worden gemaakt.

Op dit moment worden de problemen tijdelijk ondervangen door verkeerslichten en een aantal andere minimale aanpassingen. Maar eigenlijk moet er een structurele oplossing komen die de geluidsoverlast en luchtverontreiniging inperkt en de verkeersdruk op het centrum van Lochem vermindert. De provincie Gelderland en de gemeente Lochem willen daarom de situatie bij de provinciale weg N346 aanpassen. Daarvoor zijn twee alternatieven:

Alternatief 1

- In alternatief 1 wordt de bestaande weg gevolgd vanaf de westelijke rondweg (N346/N332) over de Kwinkweerd, de Stationsweg en over de Goorseweg. De weg sluit aan op het kruispunt Nettelhorsterweg (N825). In dit geval wordt de huidige, gemeentelijke weg opgewaarderd tot provinciale weg.

Alternatief 2

- Alternatief 2 volgt vanaf de westelijke rondweg over de Kwinkweerd dezelfde route als alternatief 1. Daarna wordt de route vervolgd langs het NS-station via een nieuwe aan te leggen weg, die tussen de spoorlijn en het Twentekanaal ligt. Met een nieuwe brug over het kanaal sluit deze weg vervolgens aan op het kruispunt Nettelhorsterweg/Goorseweg.

Gevolg voor het milieu

Het aanpassen van een weg heeft gevolgen voor het milieu. In een milieu-effect-rapportage (m.e.r.) worden daarom de twee alternatieven onderzocht. Voordat deze kan worden uitgevoerd, is een startnotitie nodig. Hierin geven de provincie en de gemeente aan hoe zij het onderzoek willen aanpakken.

Terinzagelegging

De startnotitie m.e.r. N346 Lochem ligt vanaf maandag 6 september 2004 tot en met maandag 4 oktober 2004 ter inzage in:

- Het gemeentehuis van Lochem, Markt 3 in Lochem, op maandag, dinsdag, woensdag en vrijdag van 8.30 tot 12.30 uur en op donderdag van 8.30 tot 12.30 uur, van 13.30 tot 16.30 uur en van 17.30 tot 19.30 uur;
- De openbare bibliotheek in Lochem, Doctor Rivestraat 3 in Lochem, op dinsdag van 14.00 tot 20.00 uur, woensdag van 10.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 17.30 uur, donderdag van 14.00 tot 17.30 uur en op vrijdag van 14.00 tot 20.00 uur;
- De bibliotheek van het Huis der Provincie, Markt 11 in Arnhem, van maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur.

Meer informatie

In de informatiekrant kunt u meer lezen over de inhoud van de startnotitie en de vervolgstappen. Deze krant wordt op woensdag 1 september samen met Extra Nieuws huis-aan-huis in Lochem verspreid. Heeft u de krant niet ontvangen, dan kunt u deze downloaden van: www.gelderland.nl/lochem, ophalen bij uw gemeente of aanvragen bij de afdeling Communicatie van de Provincie Gelderland, tel. (026) 359 90 00, e-mail: startnotitieLochem@prv.gelderland.nl.

Informatieavond

Wilt u meer weten over de startnotitie? Dan bent u op donderdag 16 september van 19.30 tot 22.00 uur van harte welkom op de informatieavond in de Lochemse Schouwburg, Oosterwal 22 in Lochem. De provincie en de gemeente lichten tijdens deze informatieavond de startnotitie toe.

Schriftelijk reageren

U kunt schriftelijk uw opmerkingen over de startnotitie kwijt. Het gaat hierbij niet om de vraag of u het wel of niet eens bent met de alternatieven, maar welke opmerkingen u heeft over de startnotitie. Bijvoorbeeld of de informatie in de startnotitie juist en volledig is of over de voorgenomen manier waarop het onderzoek wordt gedaan.

Uw reacties kunt u o.v.v. 'Startnotitie m.e.r. N346 Lochem' tot woensdag 6 oktober 2004 sturen naar: Provincie Gelderland, Dienst Wegen, Verkeer en Vervoer, t.a.v. Liesbeth Rutgers, Antwoordnummer 411, 6800 WC Arnhem (een postzegel is niet nodig).
Of via e-mail: startnotitieLochem@prv.gelderland.nl

provincie
GELDERLAND

Gedeputeerde Staten van Gelderland

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Provinciale Staten van Gelderland

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Gelderland

Besluit: Herziening Streekplan

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: geen (provinciale m.e.r.-plicht)

Activiteit: De aanleg of verbetering van een provinciale verbindingsweg tussen de N332 en N346 ten westen en de N346 en N825 ten oosten van Lochem.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 6 september 2004

richtlijnenadvies uitgebracht: 17 november 2004

Bijzonderheden: In het MER kan volstaan worden met de alternatieven 1 en 2 uit de startnotitie, naast de referentie en het meest milieuvriendelijke alternatief. Als onderdeel van alternatief 1, of als variant daarop wijst de Commissie op het volgende. Onderzocht dient te worden op welke wijze de problematiek (deels) opgelost zou kunnen worden door toepassing van beperkte aanpassingen aan de infrastructuur. De toepassing van verkeerswerende maatregelen (nulplus) dienen daarbij te worden betrokken. Er kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het ongeschikt maken van de Zutphenseweg voor doorgaand verkeer en het aanpassen van de Lochemse brug over het Twentekanaal.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. J.A. Huizer

ir. A. Olthof

ir. H. Otte

drs. J.G.M. van Rhijn (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep:

drs. M.P. Laeven

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20040916	Hans van Hoorn	Lochem	20041013
2.	20040909	N.V. Nederlandse Gasunie	Groningen	20041013
3.	20040916	A. Kraalman-Botamm	Lochem	20041013
4.	20040916	G.J. Harkink	Laren	20041013
5.	20040905	Karin van de Walle	Lochem	20041013
6.	20040916	F.H.A. Rijkelijkhuizen	Lochem	20041013
7.	20040916	C.M.F. van Rossen	Laren	20041013
8.	20040920	B.V. Landgoed Ampsen	Lochem	20041013
9.	20040916	D.J. Hilhorst	Laren	20041013
10.	20040923	G. de Lange	Lochem	20041013
11.	20040923	Advies Bureau voor Ruimtelijke Inrichting	Harfsen	20041013
12.	20040928	Vereniging voor Natuur- en Milieu- educatie (IVN)	Borculo	20041013
13.	20040927	Josephine Heusinkveld	Lochem	20041013
14.	20040916	E. van Arkel-Meijdam	Lochem	20041013
15.	20041002	Tine A. Kampen-van der Meulen	Lochem	20041013
16.	20040916	Fam. Heusinkveld	Lochem	20041013
17.	20040916	G. Heusinkveld en J. Brussee	Utrecht	20041013
18.	20041002	Fam. Dijkerman	Lochem	20041013
19.	20041004	Transport en Logistiek Nederland	Apeldoorn	20041013
20.	20041005	GLTO	Laren	20041112

BIJLAGE 5A

Gebiedsbescherming volgens het Structuurschema Groene Ruimte en de Nota *Natuur voor Mensen Mensen voor Natuur*

Aspecten die aan bod moeten komen bij Natuurontwikkeling waaronder Ecologische Verbindingszones (EVZ's) bijvoorbeeld voor compensatie

In geval van te ontwikkelen EVZ dient in het MER beschreven te worden:

1. type (droog/nat), doel en functie van de EVZ (onder andere lokaal/ regionaal belang), verbinding van welke gebieden en beschrijving van de bestaande natuurdoeltypen in de te verbinden gebieden;
2. welke doelsoorten en de ecologische eisen van deze soorten aan de EVZ;
3. lengte, breedte, configuratie van lijnvormige en vlakvormige elementen (steunpunten);
4. knelpunten (barrières) en mitigerende maatregelen om deze op te heffen.

BIJLAGE 5B

Soortbescherming

Bestaande situatie en autonome ontwikkeling

In het MER moeten de in het studiegebied voorkomende doelsoorten¹⁸ worden beschreven die worden beïnvloed door de voorgenomen activiteit en alternatieven. In sommige situaties kan worden volstaan met een gemotiveerde selectie van de voorkomende doelsoorten. Prioritaire¹⁹ soorten moeten deel uitmaken van deze selectie.

Informatie over de doelsoort/kwalificerende soort/prioritaire soort:

- de mate van bescherming (Nederlandse en internationale wet- en regelgeving). *Deze informatie is nodig om indien mogelijk de gevolgen voor de populatie te kunnen toetsen;*
- de mate van bedreiging van de doelsoort in Nederland. Voor het bepalen van de mate van bedreiging wordt gebruik gemaakt van de Rode Lijsten. *Deze informatie is nodig om de ernst van de potentiële gevolgen (voor een populatie) te kunnen bepalen;*
- voor dieren het voorkomen van het aantal individuen/paren per ecologisch netwerk, verdeeld over de deelgebieden. Indien onbekend: de oppervlakte van de leefgebieden van een netwerk;
- voor planten de oppervlakte van de standplaats;

Informatie over de (meta)populatie²⁰ van de doelsoort (alleen voor die doelsoorten waarover wetenschappelijke gegevens beschikbaar zijn):

- betekenis van deze populatie voor het behoud van de soort in Nederland;
- mate waarin deze metapopulatie of het leefgebied duurzaam is, dan wel duurzame condities biedt;
- grootte, verspreiding en dichtheid van de (meta)populatie in het studiegebied of oppervlakte van het leefgebied van de (meta)populatie dat tot een ecologisch netwerk kan worden gerekend.

Voor het beschrijven van de autonome ontwikkeling kan voor dieren gebruik worden gemaakt van de verandering van het aantal individuen/paren of de populatiegrootte over de afgelopen jaren (historische trend). Voor planten kan de verandering in standplaatsoppervlakte worden gebruikt.

¹⁸ In het Handboek Natuurdoeltypen; bijlage 3 (LNV, 2001) staan alle doelsoorten.

¹⁹ Habitat- en vogelrichtlijngebieden zijn geselecteerd op grond van het voorkomen van bepaalde natuurlijke habitats en soorten. Een deel hiervan is aangeduid als prioritaire habitat of soort omdat de EU voor de instandhouding hiervan een bijzondere verantwoordelijkheid draagt. Deze prioritaire typen natuurlijke habitats en soorten zijn respectievelijk in bijlage I en II van de Habitatrichtlijn met een sterretje (*) gemerkt. Bij mogelijke aantasting hiervan dient ontheffing te worden aangevraagd bij de Europese Commissie. Alle prioritaire soorten zijn ook doelsoort. Voor hele tekst van de Habitatrichtlijn en bijlagen zie: www.europa.eu.int/comm/environment/nature/legis.htm

²⁰ Een soort bestaat uit een groot aantal individuen die in het algemeen samenleven in een metapopulatie. Een metapopulatie bestaat uit een aantal deelpopulaties die onderling met elkaar zijn verbonden waardoor uitwisseling mogelijk is. Deze metapopulatie leeft in Nederland in het algemeen in een ecologisch netwerk van grotere en kleinere gebieden die onderling met elkaar zijn verbonden.

Milieugevolgen

Voor elke (geselecteerde) doelsoort/kwalificerende soort/prioritaire soort moet worden aangegeven:

voor dieren:

- verandering van het aantal individuen/paren;
- verandering van het oppervlakte van het leefgebied; wanneer relevant per functie aangeven in hoeverre er sprake is van het optreden van ernstige gevolgen; houd rekening met het optreden van cumulatie.

voor planten:

- verandering van de standplaatsoppervlakte. Deze wordt bepaald door de abiotische omstandigheden die door het voornemen gewijzigd kunnen worden. Inzicht in deze verandering dient als eerste gegeven te worden;
- in hoeverre er sprake is van het optreden van ernstige gevolgen.

Voor de doelsoorten (dieren)/kwalificerende soort/prioritaire soort waarover wetenschappelijke informatie op populatieniveau beschikbaar is moet het volgende worden aangegeven.

Indien de gevraagde informatie onder optie 1 ontbreekt dan kan optie 2 worden toegepast:

Optie 1, de kans op het verdwijnen of uitsterven van een (meta)populatie in het studiegebied. Dit kan kwalitatief worden beoordeeld. Indien die kans zeer groot is zal ook voor de populatie(s) waarmee uitwisseling plaatsvindt een inschatting moeten worden gemaakt van deze kans. Indien er een kans bestaat op verdwijnen of uitsterven moet worden aangegeven wat dit betekent voor het behoud van de soort in Nederland.

Optie 2, de mate van aantasting van de oppervlakte van het ecologisch netwerk, en een inschatting van de gevolgen hiervan voor het voortbestaan van duurzame condities van het ecologisch netwerk van de populatie.

Daarnaast is het te overwegen – maar dit is niet verplicht – om alle informatie die nodig is om voor een ontheffingsaanvraag op grond van de Flora- en faunawet (Ffw) in aanmerking te komen, ook op te nemen in het MER en de aanleverde informatie op correctheid te laten beoordelen door de Commissie.

Indien ontheffing moet worden aangevraagd en er is besloten dat dit onderdeel van het MER wordt dan geldt het volgende: iedere in het plangebied voorkomende beschermde soort moet worden genoemd en per soort moet worden aangegeven wat de gevolgen zullen zijn. In geval van een ontheffingsaanvraag kan er dus niet met doelsoorten of een selectie hiervan worden gewerkt.

1. Welke beschermde planten- en diersoorten op grond van de Ffw komen in en nabij het plangebied voor?
2. Leidt het realiseren van het voornemen tot handelingen die strijdig zijn met de verbodsbepalingen van de Ffw betreffende planten en/of dieren?
3. Kan het plan zodanig aangepast worden dat dergelijke verboden handelingen niet worden gepleegd?
4. Is om het plan te kunnen uitvoeren een ontheffing op grond van art. 75 van de Ffw vereist?
5. Ontheffing kan worden verleend, indien:
 - er geen andere bevredigende oplossing bestaat (reëel alternatief) en;
 - sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu gunstige effecten, en;
 - geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport N346 Lochem

De provincie Gelderland is van plan om voor een betere afwikkeling van het verkeer in Lochem, een provinciale verbinding te realiseren tussen de N332 en N346 ten westen en de N346 en N825 ten oosten van Lochem. De verbindingroute wordt op dit moment vormgegeven door gemeentelijke wegen in de bebouwde kom van Lochem. Het verkeer ondervindt daarbij hinder in de doorstroming; verder is op een aantal punten de verkeersveiligheid in het geding. Voor de realisatie van de provinciale verbindingsweg zal het streekplan moeten worden herzien. Voor de aanleg van de verbindingsweg zal de milieueffectrapportage (m.e.r.) worden doorlopen.

ISBN 90-421-1402-9